

Autyzm

Termin autyzm pochodzi od greckiego słowa „autos”- sam, co oznacza „nie uczestniczyć w...” „być zamkniętym w sobie”, „posiadać zaburzone kontakty”.

Autyzm jest całościowym zaburzeniem rozwojowym trwającym całe życie.

- Pierwsze symptomy pojawiają się w ciągu pierwszych 36 miesięcy.
- Zaburzenie to należy do tzw. zaburzeń ukrytych.
- Jest to zaburzenie nieharmonijne.
- Autyzm około czterokrotnie częściej stwierdzany jest u chłopców niż dziewczynek.

„Nie jesteśmy chorzy, dlatego nie możemy być leczeni. Po prostu tacy jesteśmy „ (Jack Thomas).

TRIADA

1. Jakościowe zaburzenie interakcji społecznych.
2. Jakościowe zaburzenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
3. Znacząco ograniczony repertuar aktywności i zainteresowań.

PROBLEMY SENSORYCZNE

Osoby z autyzmem często odbierają świat inaczej niż ludzie rozwijający się prawidłowo. Mogą mieć nadwrażliwość lub niedowrażliwość na niektóre bodźce dźwiękowe, wzrokowe, węchowe, smakowe lub dotykowe. Autyzm wprowadza zmysły w błąd.

AUTYZM A ZESPÓŁ ASPERGERA

Osoby z zespołem Aspergera w dzieciństwie nie wykazują opóźnienia ani w przyswajaniu języka, ani w żadnym innym aspekcie rozwoju intelektualnego. Mimo to później nie różnią się znacząco w swoich natręctwach i w zaburzeniu funkcjonowania społecznego od wielu osób, u których opóźnienia te wystąpiły i u których zdiagnozowano autyzm „przy ogólnie dobrym funkcjonowaniu”.

- Zespół Aspergera: późniejsze wystąpienie oznaków
- nie występują znaczące opóźnienia w rozwoju mowy

- zazwyczaj używają prostych słów jeszcze przed 2 rokiem życia, a przed ukończeniem 3 roku życia zaczynają budować proste zdania

6 CHARAKTERYSTYCZNYCH OBJAWÓW (OPISANYCH PRZEZ GILLBERGÓW W 1989)

- zaburzenia interakcji społecznej, nieumiejętność lub brak chęci współpracy w grupie,
- sztywna, pedantyczna mowa, nietypowa charakterystyka głosu trudności w rozumieniu wypowiedzi przede wszystkim znaczeń przenośnych i ukrytych,
- zawężone specjalistyczne zainteresowania, połączone czasem z obsesyjnym zainteresowaniem jedną dziedziną,
- zachowania rutynowe, powtarzalne, niezmiennie,
- trudności w komunikacji niewerbalnej (ograniczone gesty, skąpa ekspresja twarzy, zachwiane rozumienie bliskości do innej osoby, kłopoty z kontaktem wzrokowym,
- niezdarność ruchowa (nie zawsze).

Literatura:

1. Syndrom czerwonej hulajnogi; Mirka Jaworska Wyd. Prószyński i Ska
2. Patrz mi w oczy. Moje życie z zespołem Aspergera; John Elder Robison;
3. Odnaleźć Kansas. Aaron Likens
4. Zespół Aspergera. Jak z nim żyć. Jak pomagać. Jak prowadzić terapię; Preißmann Christine. Wyd. GWP
5. Czy kochasz małego misia; Barbara Pióro. Wyd. Impuls
6. Zespół Aspergera. Inny mózg. Inny umysł; Agnieszka Rynkiewicz. Wyd. Harmonia;
7. Tandem w szkocką kratkę; Hanna Pasterny
8. Zespół Aspergera; Tony Attwood;
9. Nie jestem kosmitą. Mam zespół Aspergera; Joanna Ławicka
10. Pomoc dla nastolatków ze spektrum zaburzeń autystycznych w radzeniu sobie z przyjaźnią, uczuciami, konfliktami; Lisa A. Timms

11. Dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera W.Waław, U. Aldenrud, S. Ilstedt.
12. Autyzm dziecięcy zagadnienia diagnozy i terapii; L. Bobkowicz-Lewartowska.
13. Dziecko Autystyczne; Krajowe Towarzystwo Autyzmu.
14. Karta Praw Osób z Autyzmem. Refleksje i osobiste doświadczenia; Dr P. Matthews, T. Matthews M.Sc.
15. Autyzm apteczka pierwszej pomocy; B. Blok, Z. Brzeska, M. Marszałek.
16. Kosmita; R. Jędrzejewska- Wróbel.

Strony www:

<http://prodeste.pl/>

<http://niegrzecznedzieci.org.pl/>

Opracowała:
mgr Iwona Niewińska